

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

พระขอขมาเณร

ก่อนจึงหัน

เราเห็นเณรมาปฏิบัติธรรม มาบวชเป็นเณรปฏิบัติบำเพ็ญธรรม เราชื่นใจดีใจ ย้อนไปถึงครั้งพุทธกาล พระราहुลพระราชโอรสของพระพุทธเจ้าของเรานั้นได้สำเร็จ เป็นพระอรหันต์ตั้งแต่เป็นเณร เณรสำเร็จเป็นพระอรหันต์มีเยอะนะ อายุ ๑๒ ขวบก็มี ๔ ขวบก็มี สำเร็จอรหันต์ เณรตัวเล็ก ๆ มั่นนารักนี้ ที่นี้พระก็เป็นพระแบบหลงตาบัว ชอบเล่นกับเด็ก พอไปเห็นเณรน่ารักก็ไปจับหัวตบหัว เป็นยังงิอยากสึกไหม้อีลุน ใน ตำราไปเห็นเณรน่ารักก็ไปจับเณรแล้วตบหัวเณร เป็นยังงิอยากสึกไหม้อีลุน เณรก็บอกว่าไม่ยอมสึก ทีหลังค่อยทราบ ทำไมจึงไปทำอย่างนั้น เณรองค์นี้เป็นเณรพระอรหันต์ หือ ขึ้นเลย เลยไปขอขมาเณร นี้ในครั้งพุทธกาล ให้พระได้ขอขมาเณร ไปตบหัวเณร บี้บ ๆ อยากสึกไหม้อีลุน เณรก็เป็นเณรพระอรหันต์ เณรก็บอกว่าไม่ยอมสึก พอ ออกไปพระมากระตุกเอา ทำไมจึงทำอย่างนั้น เณรนี้เป็นพระอรหันต์ หือ ขึ้นเลย ตก ลงมาขอขมาเณร ในครั้งพุทธกาล

ศีลธรรมเป็นสิ่งที่เลิศเลอมาก ขอให้พี่น้องทั้งหลายหันหน้าเข้าสู่ธรรมนะ หันไป ตามกิเลสเห็นไหมไฟเผาโลกอยู่เวลานี้ มันมีเหตุมีผลมีหลักมีเกณฑ์ที่ไหนละกิเลส มีแต่ ความจะเอาให้ได้ยังไง ๆ ผิดถูกชั่วดีไม่สนใจเลย ขอให้ได้อย่างใจ ๆ นี้คือใจของกิเลส จะทำโลกให้กระทบกระเทือนและแหลกเหลวไปตาม ๆ กันเพราะอำนาจของกิเลส เมื่อ หันหน้าเข้าสู่ธรรมแล้วมองดูใจด้วยกันทุกคน คนทุกคน แม้แต่สัตว์เขาก็มีหัวใจ ท่านจึง ไม่ให้เบียดเบียนและทำลายกัน นั้นเห็นไหมพระพุทธเจ้าดูสัตว์ด้วยความสม่าเสมอ ไม่ได้ดูลำเอียง ท่านสม่าเสมอ ถ้ามีธรรมแล้วจะสม่าเสมอ

ยกตัวอย่างเช่น ดูตัวอย่างนี้ จัดอาหารการกินแยกไปทางไหน ๆ ให้เสมอกัน จะ มีมากมีน้อยให้เสมอกัน เป็นธรรมแล้ว มีน้อยไม่เป็นไร มีมากไม่เป็นไร ขอให้เสมอ ถ้า ไม่เสมอแล้วไม่ดีทั้งนั้นแหละ มีมากมีน้อยกระทบกระเทือนจิตใจกันจนได้ และเป็น ความผิดสำหรับผู้ทำเช่นนั้น ความสม่าเสมอนี้เรียกว่าธรรม อย่างแจกอาหารการกิน ดูซินะ ท่านแจกไปยังไงบ้าง ดู ความเสมอภาค ใจท่านใจเรา ใจของใครของใคร เหมือนกันที่อยู่ร่วมกัน มารวมกันอยู่ก็เรียกว่าเป็นเหมือนอวัยวะเดียวกัน ให้มีความ สม่าเสมอตลอดกันเลย แล้วอยู่กันเป็นสุข ๆ มาอยู่ด้วยกันเหมือนอวัยวะเดียวกัน เหมือนลูกพ่อแม่เดียวกัน

ลูกพ่อแม่เดียวกันบางที่มันทะเลาะกัน แต่อวัยวะเดียวกันนี่ดี ถูกต้อง อะไรเจ็บปวดแสบร้อนที่ไหนรีบหาหมูกายาเยียวยารักษา ปิดของแสลงออกไปที่จะเป็นภัยต่อโรคภัยของตน อันนี้ก็เหมือนกันปิดออกสิ่งใดที่เป็นความชั่วช้าลามก ไม่ให้มีติดกายวาจาใจ แล้วอยู่ด้วยกันด้วยความเป็นสุข เห็นใจกันและกันนั่นละสำคัญมาก มองดูใจซี สัตว์ก็มีใจ คนก็มีใจ ยิ่งเรามาปฏิบัติธรรม ยิ่งจะเป็นสิ่งที่มองดูใจเอาอย่างมากกว่าสิ่งอื่นใด ใจท่านใจเรา ถ้ามองดูใจกันแล้วมันเสมอภาคไปได้แหละคนเรา ถ้ามองดูแต่ใจตัวเองไม่มองดูใจคนอื่น เหยียบย่ำทำลายได้ไม่ต้องสงสัย

กิเลสออกหน้า ท่านทั้งหลายอย่าว่าเป็นความสุขความเจริญนะ จมๆ ทั้งนั้น ใครอย่าไปเหยียบหัวพระพุทธเจ้า ทุกพระองค์ที่ตรัสรู้มานี้มากขนาดไหน แม่น้ำมหาสมุทรสูได้เมื่อไร ตรัสรู้มานานสักเท่าไร เป็นแบบเป็นฉบับถูกต้องดีงามๆ สมควรจะเป็นศาสดาของโลกๆ เรื่อยมา มาสอนพวกเรา นี่องค์ปัจจุบันก็คือพระสมณโคตมเรา สอนโลกด้วยความถูกต้องแม่นยำสม่ำเสมอ ไม่ผิดพลาดในการสั่งสอน ควรที่จะนำธรรมเหล่านี้ไปปฏิบัติต่อตัวของเรา ที่ท่านมาสอนพวกเราท่านถูกต้องดีงามแล้วด้วยธรรมที่ท่านปฏิบัติมา แล้วก็มาสั่งสอนสัตว์โลก ควรที่จะยึดไปประพฤติปฏิบัติ

มันติดมันดินเอาเหลือประมาณนะเวลานี้ กิเลสออกหน้าออกตา มันออกหมดนะ ใครจะอยู่ที่ไหนก็ตามกิเลสเหยียบหัวๆ อยู่ทั้งนั้น ไม่ว่าฆราวาส ไม่ว่าพระว่าเณร เฉพาะเมืองไทยเราชาวพุทธมีทั้งพระทั้งเณรอยู่นี้ มองไปที่ไหนเห็นแต่กิเลสเหยียบหัวพระเหยียบหัวเณร ยิ่งยศสูงๆ ด้วย เช่น เป็นสมเด็จพระเจ้า นั่นละกิเลสตัวใหญ่มันเหยียบอยู่หัวสมเด็จพระเจ้านั่นละ เข้าใจไหมล่ะ ถ้าเอาธรรมจับนี้กิเลสมันจะพังลงๆ เหลือแต่ธรรมล้วนๆ เป็นชั้นสูงยศเท่าไรยิ่งเป็นที่น่ากราบไหว้บูชา เป็นผู้มีสิริโอตตปะภายในจิตใจ แสดงกิริยามารยาทออกมาสวยงามไปหมดเลยๆ นี่ละธรรม ถ้าธรรมได้ติดหัวใจแล้วออกมาทางกายวาจาจะสวยงามไปหมด ถ้ากิเลสติดหัวใจขึ้นขึ้นบนหัวแล้วชี้รดหัวลงไปชื่ออะไรก็ตาม ตั้งกันขึ้นสูงขนาดไหน ก็ตั้งเพื่อกิเลสเหยียบหัว ชี้รดหัวเรานั้นแหละ

มันเป็นบ้าไปกัยศกับลักษณะทุกวันนี้ พระเราก็เป็นบ้า โลกก็รู้แล้วว่าเขาเป็นโลก จนกระทั่งจะเลยเถิดหรือเลยเถิด จึงได้เตือนเสมอ อย่าพากันตื่นเป็นบ้ากันเกินไปนะ กิเลสไม่สร้างความดีความดีให้ผู้ใดแหละ นอกจากสร้างแต่ความบอบช้ำและทำลายเป็นลำดับลำดับเอาความดีแก่ตน ซึ่งความดีก็เป็นไฟเผาตนอีกเหมือนกัน เรื่องของกิเลสเป็นอย่างนั้น ให้เอาธรรมเข้าไปแทรกๆ

เวลามาบวชเป็นพระยังมีธรรมภายในจิตใจ อดก็ตามอิมก็ตาม เป็นก็ตาม ตายก็ตาม แต่การเทิดทูนธรรมนี้ไม่ลดละ มอบชีวิตจิตใจกราบถวายบูชาท่านไปเลย นั่นละผู้บูชาธรรม ผู้นี้เป็นผู้เจริญรุ่งเรือง อยู่ไหนสะดวกสบาย ธรรมไปที่ไหนไปเถอะนะ ชุ่ม

เย็นไปหมดเลยนะถ้าธรรม ถ้ากิเลสไปไหนก็ดขวางไปหมด แม้นมนุษย์ด้วยกันก็ไม่มีใครอยากคบค้าสมาคม

กิเลสตัวเห็นแก่ได้แก่เอา เอารัดเอาเปรียบทุกแบบทุกฉบับ เป็นช่องทางที่กิเลสจะได้เอาหมด ไม่เลือกๆ พุงใหญ่พุงโตไม่มีใครเกินพุงกิเลสละ ดูซิทุกวันนี้เราสลดสังเวช อยู่ในท่ามกลางประเทศไทยและท่ามกลางวงของรัฐบาลกับประชาชนอยู่ด้วยกันนี้ ฟังแล้วฟังไม่ได้เลย เลยหูหนวกตาบอด หน้าที่สุดคือพวกผู้ใหญ่ๆ เวลาเป็นผู้ใหญ่ใหญ่ด้วยกิเลสตัณหา ใหญ่ด้วยความเห็นแก่ตัว ใหญ่ด้วยการรีดการไถ ใหญ่ด้วยการบ้าอำนาจบาตรหลวงต่างๆ ใหญ่เพื่อกระทบกระเทือนโลก เขี่ยบหัวโลกไปโดยลำดับ นี่ละกิเลสใหญ่ เห็นไหมละ

ถ้าธรรมใหญ่ ใหญ่เท่าไรย้งนำเคารพบูชา ยกตัวอย่างตั้งแต่พระพุทธเจ้าลงมา เป็นยังงิพระพุทธเจ้าใหญ่ เทวบุตรเทวดาอินทร์พรหมสามแดนโลกธาตุดุกราบหมด กราบผู้ใหญ่ตั้งพระพุทธเจ้าซึ่งเต็มไปด้วยธรรม เป็นอย่างนั้นละ ใหญ่ด้วยธรรมเป็นอย่างนั้น สาวกอรหันต์ไปที่ไหนเหมือนกัน ใหญ่ไปด้วยความชุ่มเย็นเป็นสุข ถ้ากิเลสไปไหนใหญ่ด้วยความเบ่ง ตัวเท่าอึ่งนี้ก็เบ่ง ดังที่เขาเขียนไว้อึ่งอ่ากับวัว ในนิทานอีสป เป็นนักเรียนเราก็เคยเรียนอึ่งอ่ากับวัว อึ่งอ่าตัวเล็กๆ ยกไว้เป็นนิทาน แต่มีอยู่ในชาดกนะ เวลาไปดูจึงได้เห็น อ้อ ออกจากชาดกนี้เอง เขียนเป็นคติเครื่องเตือนใจ ออกมาสอนนักเรียน อึ่งอ่ากับวัว

อึ่งอ่าอยู่ในรู แม่มันไปหากิน แล้วก็มิ้วตัวหนึ่งมาหากินตามแถวปากรูอึ่งอ่า ทางนั้นก็ถอยนั้นถอยนี้กลัววัวจะเหยียบหัวมัน วัวเขาก็หากินตามประสาของเขาแล้วก็ผ่านไป ทีนี้พอแม่ไปหากินกลับมาแล้ว แม่ สัตว์ตัวใหญ่ๆ อะไรไม่ทราบมาเหยียบเฉียดหน้าเฉียดหลัง เกือบเหยียบหนูดาย มันใหญ่ขนาดไหนแม่ถามลูก โอ้ย ใหญ่นะแม่ แม่ก็พองตัวขึ้น ใหญ่ขนาดนี้ใหม่ แม่อึ่งอ่ากับวัวเอาเทียบกันดู แม่แต่ลูกวัวมันก็ใหญ่กว่าอึ่งอ่า ตัวเท่านี้ใหม่ โอ้ย ใหญ่กว่านี้แม่ พองขึ้นๆ เท่านี้ใหม่ๆ สุดท้ายท้องอึ่งอ่าแตกตายทิ้งเปล่าๆ นี่ละพวกพองตัวแบบอึ่งอ่ากับวัว วัวคือหลักธรรม

อย่าไปแข่งธรรมนะ ธรรมเป็นของเลิศเลอ แข่งยังงิก็ไม่มีความสำเร็จ มีแต่จมลงๆ อย่าไปแข่ง กิเลสแข่งธรรม เตี้ยนี้กิเลสแข่งธรรม เห็นกิเลสเป็นของดิบของดีไปหมด เห็นธรรมเป็นของชั่วช้าลามก ครี ล้าสมัยไปหมด คนดีกลายเป็นคนครีคนล้าสมัย คนชั่วคนเลวกลายเป็นคนดีคนดี ในสายตาของกิเลสเป็นอย่างนั้น เราดูตัวของเราซิ เวลาที่หัวใจเราคิดยังงิ คิดดีหรือคิดชั่ว ดูตัวเองนี่นะ มันแข่งธรรมอยู่ในหัวใจของเรา ดูตรงนี้นะ ให้พยายามแก้ไขตัดแปลง ถ้าหันหน้าเข้าสู่ธรรมแล้วจะชุ่มเย็น ไปที่ไหนเย็นหมด

ธรรมไม่เคยครีเศยล้าสมัย นำโลกให้หลุดพ้นจากทุกข์เป็นลำดับๆ ตลอดมา ตั้งแต่กาลไหนๆ จนกระทั่งปัจจุบันนี้ ธรรมนี้ยังจะนำโลกไปอีกเพื่อความสุขความเจริญ ไปอีกมากมาย ในขณะที่เดียวกันกิเลสเคยนำโลกให้ลุ่มจมมามากขนาดไหน โลกไม่เคยเซ็ดหลาบอิมพอ มันจะนำโลกเพื่อความลุ่มจมต่อไปอีก ไม่มีกาลสถานที่เวล่ำเวลา เหมือนกันนั้นแหละ อยู่ในหัวใจเรานะที่พูดนี้ อย่าไปดูที่ไหน ดูคัมภีร์เห็นแต่หนังสือ เห็นแต่ใบลาน ถ้าดูหัวใจเราจะเจอทั้งกิเลสเจอทั้งธรรม แก่กันที่ตรงนี้ ความสุขความเจริญจะเกิดขึ้นที่นี่ ให้พากันจำเอา ให้พร

หลังจ้งหัน

(กราบเรียนเกี่ยวกับสถานีวิฑูเสียงธรรมทั้งหมดคะ ภาคเหนือ ๑๙ สถานี ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๑ สถานี ภาคกลาง ๑๐ สถานี ภาคใต้ ๑๐ สถานี ภาค ตะวันออก ๘ สถานี รวมทั้งหมด ๖๘ สถานีเจ้าคะ) ตั้งขึ้นเรื่อยๆ สถานีวิฑู ขยาย ออกไปเรื่อยๆ แล้วธรรมก็มีหลายประเภทด้วย หลายชั้นของธรรม ชั้นเริ่มแรกนี่จะเป็น ชั้นธรรมะที่เทศน์สอนพระล้วนๆ บนศาลาโดยเฉพาะๆ ชั้นนี้เรียกว่าธรรมะชั้นสูงสุด เลย แกงหม้อเล็กหม้อจิวๆ ตลอด เทศน์อยู่บนศาลา เทศน์สอนพระล้วนๆ มีแต่ผู้มุ่ง มาปฏิบัติเพื่ออรรถธรรมและมรรคผลนิพพานทั้งนั้นๆ การเทศน์ก็เทศน์เต็มเม็ดเต็ม หน่วยไปเลย ดูเหมือนเป็นเวลานานละมั้ง

ต่อจากนั้นก็มีการเข้ามาเกี่ยวข้อง ค่อยกระจายออกไปๆ กำลังของธรรมก็ อ่อนลงๆ เลยกลายเป็นแกงหม้อใหญ่ไป พออ่อนลงไปแล้วก็เป็นแกงหม้อใหญ่ ได้ฟัง ทั่วถึงกันหมดตามกำลังของตน แกงหม้อเล็กหม้อจิวจะฟังเฉพาะผู้ปฏิบัติมุ่งอรรถมุง ธรรมและเพื่อมรรคผลนิพพาน ท่านมาฟังอยู่ที่นี้ สำหรับวัดป่าบ้านตาดเราเรียกว่า เป็นวัดรับพระทั่วประเทศไทยอยู่ที่นี่หมด มานี้หมดทุกภาค มารวมอยู่ที่นี้ฟังอรรถฟัง ธรรม

คือเรารับจำกัด เพราะมันไม่ไหว เราได้ระมัดระวังความเหลวไหล ถ้ามากแล้ว เหลวไหล เข้มงวดกวดขัน ตอนที่อยู่ที่นี้สร้างวัดที่แรกเรารับพระอย่างมาก ๑๘ องค์ เท่านั้น ไม่มากกว่านั้น เพราะครูอาจารย์ทั้งหลายที่พระเณรไปศึกษายังมีอยู่หลายองค์ๆ องค์นั้นแยกไปนั้น องค์นั้นแยกไปนี้ก็มี สถานที่อยู่ที่อบรมมีเยอะ ที่นี้ครูอาจารย์ ทั้งหลายมรณภาพไป ล่วงไปๆ บรรดาพระที่ต้องการการศึกษาอบรมไม่มีที่เกาะที่ยึด ก็ หมุนเข้ามาๆ ที่นี้แหละ ก็เลยกลายเป็นเปิดไว้หมดเลยที่นี้ ว่าปิดก็ไม่อยากพูด มันไหล เข้ามาเรื่อยๆ

๒๔๙๘ ตอนปลายปี เริ่มสร้างวัดที่นี้ละ ๒๔๙๘ จำพรรษาที่จันท์สถานีทดลอง อำเภอลือสิงห์ สามแยกพลิว พอจากนั้นแล้วกลับมาเริ่มสร้างวัดที่นี้ ๙๘ จำ

พรรษานั้น พุทธจักาละมังมาสร้างนี้ ๒๔๙๙-๕๐๐ ได้พรรษาที่นี้เรื่อยมา ดูเหมือนได้ ๕๐ ปีแล้วมัง พระที่เข้ามาศึกษาอบรมก็ค่อยหนาแน่นขึ้นโดยลำดับ ครูบาอาจารย์ก็ค่อยร่วงโรยไปๆ พระทั้งหลายไม่มีที่เกาะที่ยึดก็ไหลเข้ามาๆ จนกระทั่งทุกวันนี้ เป็นอย่างนั้นนะ ธรรมะในเบื้องต้นจึงเป็นธรรมะที่เด็ดแผ่ร้อนมากทีเดียว เพราะฉะนั้นผู้ที่เปิดทางวิทยุเขาจึงเปิดเป็นเวลาเป็นระยะๆ ถ้าวันๆ หรือกลางวิกาลวันหรือค้ำยังไม่ตึกนี้เขาก็เปิดธรรมทั่วไป พอตึกขึ้นมานี้เขาเปิดธรรมชั้นสูงๆ เรื่อยไป ถึงธรรมชั้นนี้ละชั้นที่เทศน์สอนพระที่ศาลานี้ ตึกเท่าไรธรรมชั้นนี้จะขึ้นจะออกทางวิทยุ มันเป็นชั้นๆ ผู้มุ่งปฏิบัติธรรมจะชอบฟังธรรมะชั้นตึกๆ แล้วก็ขยายออกไป

ตั้งที่ไหนก็ตั้งเถอะ เราพูดด้วยความแน่ใจตายใจในธรรมทั้งหลายที่เราสอนโลกมาตลอดนะ แต่ก่อนไม่ได้สอน สอนก็เวลาพูดให้มันชัดเจน ลงเวทีมาแล้วก็ยังไม่สอนยังอยู่ในป่าในเขา ลงเวทีพึดกับกิเลส ลงมาแล้วพระเณรนี้รุ่มตลอดรุ่มเรานะ อยู่ในป่าในเขาก็รุ่มอยู่อย่างนั้น จนกระทั่งมาเป็นอย่างทุกวันนี้ดูเอา เป็นอย่างนั้นละ ธรรมที่เทศน์นี้จึงหมุนเข้ามาสู่ตัว ดังที่เคยพูดว่าธรรมเกิดๆ ธรรมเกิดกิเลสเกิดมันไปเป็นคู่กัน ธรรมก็ต่อสู้อกับกิเลส กิเลสก็ต่อสู้อกับธรรม จึงเรียกว่าธรรมเกิดกิเลสเกิดบนหัวใจของนักปฏิบัติเราด้วยจิตตภาวนา พิจารณากันในนั้นธรรมก็เกิดละที่นี้ ธรรมเกิดฆ่ากิเลส กิเลสเกิดฆ่าธรรม ชัดกันไปชัดกันมาอยู่กัน สู้ตายธรรมมีความแก่กล้าสามารถเข้าไปแล้วมีแต่ธรรมเกิดมากกว่ากิเลสเกิด เรื่อยๆ ไปเลย

นี่ละสดๆ ร้อนๆ ธรรมพระพุทธเจ้าที่ท่านสอนไว้เกี่ยวกับเรื่องภาวนาสาคัญมากนะ เราดูบนหัวใจเราตามแนวทางที่ท่านสอนไว้นั้นจะไม่ผิดเลยทีเดียว ว่าธรรมเกิดก็เกิดที่นั่นละ เราเรียนปริยัติตามตำรับตำรานั้นเรียนเพื่อภาคจดจำ เป็นแบบแปลนแผนผัง เพื่อนำการศึกษาเล่าเรียนที่จำได้นั้นมาปฏิบัติ กางแปลนคือปริยัติออก เหมือนเรากางแปลนบ้านแปลนเรือนออก จะเอาขนาดไหนๆ ปลุกสร้างตามแปลนนั้นๆ ก็สำเร็จเป็นรูปเป็นร่างเป็นตึกรามบ้านช่องขึ้นมา ตามความมุ่งหมายของผู้นำแปลนมาสร้างบ้านหลังนั้นๆ

ปริยัติท่านแสดงไว้หลายแง่หลายกระทรวง ธรรมะหลายชั้นหลายภูมิ เราก็ปฏิบัติตามนั้นๆ เรื่อยๆ ผลที่ปรากฏขึ้นมา นั้นละเหมือนเขาปลุกบ้าน นำมาปฏิบัติคือเขาปลุกบ้านเรามาปฏิบัติธรรม ผลปรากฏขึ้นมาเรื่อยๆ ภายในจิตใจ เหมือนเขาปลุกบ้านเริ่มแต่ขุดดินวางรากวางฐาน เทคานอะไรขึ้นอย่างนี้เรื่อยๆ ภาคปฏิบัติก็เหมือนกันจิตใจยังไม่สงบพยายามทำให้มีความสงบเย็นด้วยธรรม ดังที่สอนให้ภาวนามีคำบริกรรมกำกับใจ ไม่เช่นนั้นใจเถลไถลกิเลสเอาไปถูกลมพัด จึงต้องมีคำบริกรรมกำกับรักษาจิตไว้ไม่ให้เถลไถลไปตามกิเลส

นำคำบริกรรมมา มีสติควบคุมคำบริกรรมจิตสงบได้ตั้งได้ สงบๆ แล้วเย็น จิตแน่นหนามั่นคงเขาเรียกสมาธิ จิตสงบเป็นครั้งเป็นคราวท่านเรียกว่าสมาธิ คือความสงบใจ พอสงบหลายครั้งหลายหนก็เป็นการสร้างฐานแห่งความมั่นคงของใจขึ้นมา ท่านเรียกว่าสมาธิ นั่น เป็นขั้นกับใจของผู้ปฏิบัติ ที่นี้เวลาสมาธิแน่นหนามั่นคงแล้วควรแก่การดำเนินทางด้านปัญญา พิจารณาแยกธาตุแยกขันธ์ แยกเขาแยกเรา ภูเขาภูเขาทั่วแดนโลกธาตุ ลงในกฎ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา อสุภะอสุภัง จนกระทั่งรอบคอบแล้วปล่อยวาง ปล่อยวางโดยสิ้นเชิง นี่ละแปลนท่านบอกไว้อย่างนี้ เราพิจารณาอย่างนั้นมันก็รู้อย่างนั้นเห็นอย่างนั้นปล่อยวางอย่างนั้นๆ เรื่อยมา จนกระทั่งปล่อยโดยสิ้นเชิง

ตั้งที่เคยพูด มีใครพูด ก็มีแต่หลวงตาบัวองค์เดียวนี้พูด ปฏิบัติกรรมฐานตั้งแต่วันบวชมา เกสา โลมา นขา ทนต์ตา ตโจ อุปัชฌาย์มอบให้แล้วมาปฏิบัติเป็นสมถกรรมฐาน คืออาศัยกรรมฐาน ๕ หรืออาการ ๓๒ นี่จะเป็นอันใดก็ได้นำมาบริกรรมเพื่อจิตสงบ พอจิตสงบเป็นปากเป็นทางเข้าไปสู่สมาธิแล้วกรรมฐานทั้ง ๕ หรืออาการ ๓๒ เลยกลายเป็นหินลับปัญญาไป พิจารณานี้ละที่นี้เป็นปัญญาขึ้นมาๆ กรรมฐานนี้เป็นสถานที่ตั้งแห่งงานเพื่อถอดถอนกิเลสเปลื้องออกแล้ว เวลาจิตยังไม่สงบเอากรรมฐานนี้เป็นเครื่องอบรมจิตให้สงบ พอจิตสงบแล้วเอากรรมฐานนี้แหละเป็นหินลับปัญญา พิจารณาสิ่งเหล่านี้คลี่คลายออกไป กระจายออกไปด้วยปัญญาๆ ทะลุไปเลย จนกระทั่งหมด

นี่เราพูดย่อๆ นะ ตั้งแต่กรรมฐาน ๕ ฟาดอาการ ๓๒ หมด รูปธรรมนามธรรมเป็นฐานที่ตั้งแห่งงานของผู้ถอดถอนกิเลสทั้งนั้นๆ ผ่านไปๆ ถอนไปผ่านไป สุดท้ายหมดสมมุติไม่มีอะไรเหลือภายในจิตใจเลย นี่เรียกว่าก้าวเดินกรรมฐานสุดทางแล้วที่นี้จะเรียกว่าพระอรหันต์ท่านไม่มีกรรมฐานก็ได้ไม่ผิด เพราะผ่านหมดแล้วเหล่านี้เป็นทางเดิน เมื่อถึงที่สุดนั้นแล้วจะไปแบกบันไดแบกหนทางอยู่ยังงั้นคนเรา ทางเป็นทางบ้านเป็นบ้านเรือนเป็นเรือนบันไดเป็นบันได มันคนละวรรคละตอน

นี่จิตก้าวเดินตามกรรมฐานที่ท่านสอนไว้เฉพาะอย่างยิ่งกรรมฐาน ๕ เกสา โลมา นขา ทนต์ตา ตโจ เป็นต้น พิจารณาตามนี้ๆ กระจ่างแจ่มเข้าไปด้วยปัญญาๆ เรื่อยจนกระทั่งพอตัวหมด เรื่องรูปกายหายห้วงปล่อยวางตามเป็นจริง นามธรรมความคิดความปรุงภายในจิตใจซึ่งเป็นส่วนละเอียดยิ่งกว่านี้ นั่นก็เป็นกรรมฐานประเภทละเอียด เป็นกรรมฐานประเภทหนึ่งเหมือนกัน ก้าวเดินพิจารณาสิ่งเหล่านี้รอบคอบขอบเขตปล่อยไปๆ จนกระทั่งเข้าถึงตัวกษัตริย์วิภูจิตคืออวิชชา

เข้าถึงนั้นแล้วปล่อยตัวนั้นวางตัวนั้น ทำลายตัวนั้นออกจากใจโดยสิ้นเชิงแล้วหมด สมมุติทั้งหมดไม่มี จิตพ้นแล้วจากสมมุติทั้งหมด หรือว่าทางก้าวเดินคือกรรมฐาน

ก็ผ่านไปหมดเรียบร้อยแล้ว จะว่าท่านผู้สันนิษฐานแล้วท่านไม่มีกรรมฐานจะผิดที่ตรงไหน เพราะเหล่านี้เป็นทางเดินทั้งนั้น ผ่านไปหมดแล้วไม่มีกรรมฐาน กรรมฐานก็เป็นสมมุติ จิตเป็นวิมุตติแล้วจะมากอดสมมุติอยู่ยังไง นั่นมันก็รู้อยู่เอง ที่นี้ธรรมที่เรามาสั่งสอนพี่น้องทั้งหลายเป็นธรรมที่ตายใจทุกอย่าง ตายใจทุกชั้นทุกภูมิของธรรมไม่สงสัย ตั้งแต่เริ่มแรกสอน สอนประชาชนมา

ตั้งแต่ก่อนเราไม่สอนใคร ความรู้มากน้อยเกิดขึ้น ที่ว่าธรรมเกิด ๆ เกิดขึ้นในใจของเรา แก่กิเลสภายในใจของเราเป็นลำดับลำดับไม่นำไปแก้ใคร เพราะเวลาออกปฏิบัติเราไม่เคยสอนใคร ไม่สอนเลย ออกปฏิบัติไปปฏิบัติก็ไปองค์เดียว ๆ ตลอด พ่อแม่ครูจารย์มันก็ส่งเสริมด้วย ถ้าพูดถึงเรื่องไปองค์เดียวนี้ท่านขึ้นทันทีนะ อย่างเด็ดเดี่ยวเฉียบขาดเลย จะไปทางไหน ๆ ท่านถาม

เพราะก่อนที่จะกราบลาท่านไปเที่ยวนี้ โอ๊ย ต้องได้ใช้ความระมัดระวัง ความเคารพทุกอย่างกว่าจะพูดออกมาได้ในคำที่จะลาไปเที่ยวนะ ต้องถามหาการทางานหาอะไรในวัดในวา เพราะเราก็เป็นผู้รับผิดชอบอยู่อย่างลึกซึ้งนั่นแหละในนั้นดูแลพระเณร ตลอดหน้าที่การงานภายในวัดที่ควรจะทำปฏิบัติอย่างไร เราต้องเป็นหัวหน้าอยู่โดยดี ที่นี้พอโอกาสอันดีเราควรที่จะออกหาที่วิเวกสงบ บำเพ็ญเพียรภาวนาเพื่อประโยชน์ของตนก็อยากจะไป ก็กราบเรียนท่านถึงการถึงงาน พอท่านว่า เอ้อ ก็ไม่มีอะไรแหละ เพราะท่านรู้แล้วพอว่ามีการมีงานอะไร ๆ บ้างนี้ท่านทราบแล้วนะว่าเราจะไป

ท่านก็เปิดโอกาสให้ ก็ไม่มีอะไรแหละ ก็มันไม่มีจริงๆ ธรรมดาในวัดนั้นไม่มี แต่การดูแลพระเณรก็เป็นงานอันหนึ่ง นั่นผลงานใหญ่อยู่ตรงนั้น ท่านว่าไม่มีอะไร ถ้าไม่มีอะไรก็เป็นโอกาสที่พอเหมาะ ก็อยากจะกราบลาพ่อแม่ครูจารย์ไปเที่ยวประกอบความพากเพียรสักระยะ นั้นฟังชื่อบอกว่าไปสักระยะ แล้วพ่อแม่ครูจารย์จะมีการงานอะไรบ้าง เพียงเท่านี้ท่านนิ่งแล้วนะ เราจะไปต่อคำพูดอีกไม่ได้ ต้องได้ใช้ความพินิจพิจารณา พอกราบเรียนท่าน ท่านรับทราบทุกอย่างแล้วเราก็ปล่อยเลย คอยฟังคำท่าน มีโอกาสอันดีงามเมื่อไรท่านจะพูดออกมา ถ้าท่านนิ่งเราจะพูดต่อไปอีกไม่ได้

เช่นลาไปเที่ยวนี้ เราลาอีกไม่ได้สำหรับเราเองนะเพราะความเคารพ จะพูดอะไรก็ท่านทราบเรียบร้อยแล้ว จนถึงโอกาสอันดีท่านจะขึ้นเอง พอโอกาสอันดี เอ้อ ที่ท่านมหาอยากจะไปเที่ยวก็ไปได้ ท่านออกเองนะนั่น ท่านมหาอยากจะไปเที่ยวภาวนาก็ไปได้ แล้วจะไปทางไหนล่ะท่านถาม คราวนี้ว่าจะไปทางนั้น ต้องกราบเรียนท่านไว้หมดจะไปทางไหน ๆ คราวนี้คิดว่าจะไปทางโน้น เอ้อ ทางนั้นดีนะ แน่ ๆ คือท่านเที่ยวไปหมดแล้ว

ตอนที่รุนแรงก็คือว่าจะไปก่อกองค์ พอเราว่าจะไปองค์เดียว ท่านขึ้นฝั่งเลย เอ้อ ท่านมหาไปองค์เดียว ใครจะไปยุ่งท่านมหาไม่ได้นะ ให้ท่านไปองค์เดียว สายมือไปนี้ พระเถรนั่งอยู่ที่นี่ ท่านมหาไปองค์เดียว เต็ดมากอันนี้ ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ นั่นละเวลา ออกปฏิบัติก็ปฏิบัติเพื่อเรา ไม่เคยสั่งสอนใครเลย ไปอยู่ที่ไหนที่จะแนะนำสั่งสอนคนไม่มี สอนเจ้าของโดยลำดับลำดับ จนกระทั่งสติปัญญาเกรียงไกรถึงขั้นสติปัญญาอัตโนมัติก็ตาม สอนเจ้าของทั้งนั้น ความรู้ความฉลาดมีมากเพียงไรที่เกิดขึ้นจากใจ นำไปสอนใจ ชำระใจ กิเลสอยู่กับใจ ให้ขาดกระเด็นออกไปๆ จนกระทั่งถึงมหาสติมหาปัญญา พาด กิเลสขาดสะบั้นลงไปหมดโดยสิ้นเชิง หายสงสัย ก็รู้ประจักษ์ใจด้วย สนฺทิฎฐิโก ไม่ต้องไปถามใคร ศาสดาองค์เอกอยู่ที่ สนฺทิฎฐิโก นี้แล้ว

จากนั้นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหมู่เพื่อนก็รื้ออยู่แล้วนี่ ไปที่ไหนตามๆ หลบซ่อน หมู่เพื่อนไปในที่ต่างๆ นี่มันจะเป็นจะตาย มันก็ต้องได้รับกัน อบรมสอนอยู่ในป่าในเขา จากนั้นขยายออกมาก็เกี่ยวกับโยมแม่บวช นั่นเรื่องราวมัน ได้ตั้งสำนักใหญ่สำนักมหา กังวลมหา วุ่นวายขึ้นในวัดป่าบ้านตาด เลยเป็นสถานกัฏฐวุ่นวายไป ไม่ใช่สถานอบรม ธรรม เราเขียนที่หน้าวัดนั้นเราเขียนไว้โก้ๆ อย่างนั้นละ ใครได้อ่านไหม “ที่นี่เป็นวัด เป็นสถานที่ภาวนาเพื่อความสงบใจ ไม่มีกิจจำเป็นไม่ควรมาเที่ยวพ่นพ่าน” ความจริง ในวัดนี้มันตัวพ่นพ่านตัวยุ่งเหยิงอยู่แล้ว ประกาศโก้ๆ ไว้อย่างนั้นละเข้าใจไหมละ เลยยุ่งไปใหญ่อย่างนี้ละ

การสอนพระก็สอนอย่างเด็ดเดี่ยวร้อนตลอดมา สอนไม่สงสัยในธรรมทั้งหลาย ตั้งแต่เริ่มออกมาสอนบรรดาพระเจ้าพระสงฆ์ประชาชน หายสงสัยหมดแล้ว เราก็ดสอน ตามขั้นตามภูมิของผู้ที่จะรับการศึกษาได้มากน้อยเพียงไร สอนตามนั้นๆ เรื่อยมา โดยไม่มีความสงสัยในแง่ธรรมที่นำมาเทศน์ จะเป็นแง่ใดภูมิใดก็ตามหายสงสัยเรื่อยมา จนกระทั่งทุกวันนี้หายสงสัยมาตลอด เพราะฉะนั้นวิทยุจะออกทางไหนๆ ออกเถอะว่า จั้นเลย เราไม่มีสงสัยแล้วในธรรมทั้งหลาย เป็นธรรมที่รับรองยืนยันจากใจที่บริสุทธิ์ที่สุด ส่วนนี้แล้วร้อยเปอร์เซ็นต์

ใครจะต้องการความดีงามเป็นสิริมงคลแก่ตน เอาไปเกิดฟังเกิดฟังเสียงอรรถ เสียงธรรม ธรรมนี้ไม่ผิดไม่พลาดบอกตรงๆ เลย ใครตั้งวิทยุที่ไหนเราจึงพอใจๆ อยาก ให้เสียงธรรมเข้าสู่ใจ ถ้าธรรมเข้าสู่ใจจะค่อยสงบร่มเย็นเป็นลำดับลำดับ ไม่ได้เหมือน กิเลสที่อยู่ในใจ ไม่เพียงเข้าสู่ใจมันอยู่ในใจ ตีพิษออกมานี้เป็นพิษเป็นไฟเผาไหม้กันได้ หมดทั่วโลกดินแดน ถ้าธรรมนี้กระจายออกไปไหนสงบร่มเย็นไปหมด ต่างกันมากนะ

คำว่าธรรมๆ ผู้ไม่เคยบำเพ็ญเขาจะเชื่อได้ยังไงว่าธรรมเป็นยังไง เขาก็เชื่อตั้งแต่ กิเลสที่มันเผาหัวอกเขาอยู่ตลอดเวลา ทั้งเขาทั้งเราเหมือนกันหมด พูดเรื่องกิเลสถ้าว่า

ชื่อกิเลสเขาก็ไม่รู้ ธรรมชาตินั้นเขารู้ด้วยกันทุกคน มันเผาโลกอยู่ด้วยธรรมชาติของมันเอง เรื่องธรรมเขาก็ไม่รู้ พอเราปฏิบัติมันก็รู้ ธรรมกับกิเลสอยู่ที่หัวใจดวงเดียวกัน เอามาแก้กิเลสอยู่ในหัวใจออก ใจก็เป็นธรรมขึ้นมาเรื่อยๆ จนกระทั่งเป็นธรรมขึ้นมาล้วนๆ บริสุทธิ์ นั่นเท่านั้นที่แก้กิเลสหมดแล้วใจเป็นธรรม บรมสุขอยู่ที่ใจเป็นธรรมล้วนๆ บริสุทธิ์แล้วนั้นแล กิเลสเป็นตัวให้ความทุกข์ความทรมานแก่สัตว์โลก ให้พากันไปตั้งใจปฏิบัติเอานะ วันนี้ก็พูดเพียงเท่านี้ละ เพราะทุกวันพูดมาทุกวัน เมื่อเช้าก่อนจิ้งห็นก็พูดแล้วนี่นะ จิ้งห็นแล้วก็พูดอีก ๆ ทั้งหวานทั้งดาวทั้งอะไรกินไม่หยุดไม่ถอย เอาละพอ

ธรรมไม่ค่อยเข้าใจง่าย ๆ นะ ได้ปฏิบัติเสียก่อนมันถึงรู้ พอธรรมสัมผัสใจนี้ เพราะใจอบรมธรรม มีจิตตภาวนาเป็นสำคัญ พอธรรมเข้าสู่ใจด้วยความสงบแล้ว ใจจะค่อยขยายตัวออกมาเป็นของมีคุณค่าๆ ตัวของเรา จากคุณค่าเป็นของแปลกประหลาด อัจฉริยะขึ้นมาเรื่อยๆ ต่อไปมันครบหมดเลย ไม่มีอะไรเลิศเลอยิ่งกว่าใจ นั้น ลงนั้น นะ แล้วแยกไปอีก ถ้าหากกิเลสครองใจแล้วไม่มีอะไรเลวร้ายยิ่งกว่าใจ นั้น ถ้าธรรมเข้าครอบงำไม่มีอะไรที่เลิศเลอยิ่งกว่าใจ เพราะฉะนั้นจึงให้ชำระใจ

(วันนี้ทองได้ ๑ บาท ๘๖ สตางค์ครับผม) ได้เท่าไรเราก็พอใจ เพราะทองนี้ก็บอกกันทราบทั่วถึงกันหมดแล้วว่า ทองนี้เป็นประเภทชิมชาบคือน้ำไหลชิม ได้เท่าไรเราพอใจทั้งนั้น เวลาชู่เช่ญก็ชู่เช่ญ เวลาตีกระเป่าก็ตี ฉีกกระเป่าก็ฉีก เวลานี้ไม่ใช่เวลาเช่นนั้น เป็นเวลาน้ำไหลชิม ได้มาเท่าไรก็ค่อยไหลชิมเราจึงไม่ว่า เขาบอกว่าวันนี้ไม่มีทองไม่ได้ทอง ไม่ได้ก็ไม่เอา ขึ้นเลย ความจริงอยากได้จะตายไป ทำท่าแข็งใส่เขาไม่ได้ บอกว่าไม่มี ไม่มีก็ไม่เอา ถ้ามีมาคว้ามบ มีมาคว้ามบ เราก็ก้อมาไว้สำหรับประดับชาติของเรา

เราคิดว่าหมดทุกแง่ทุกมุมนะ ไม่ใช่ที่ทำเหล่านี้ไม่คิด คิดเต็มหัวอก ก่อนที่จะนำพี่น้องทั้งหลายนี้เรียกว่าคิดเต็มหัวอกตลอดมา เมื่อคิดแล้วสมควรจะออกช่องไหนกว้างแคบขนาดไหนจะพาออกๆ เราไม่ไปปรึกษาใครละ เราจะพิจารณานี้ หรือจะว่าปรึกษาก็ปรึกษาใจนี้เลย พิจารณาสมควรยังงี้ก็ก้าวเดินๆ เรื่อยๆ ไป ถึงขีดที่จะหยุดแล้วก็ประกาศว่าหยุด วันที่ ๑๒ ตามเดิม ที่นี้มันก็เป็นอยู่ในจิตอีกละ ทองคำเราก็ไปดูเอง ทองคำนี้คือหัวใจชาติไทยเราทั้งชาติ ความแน่นอนนามันคงความตายใจจะอยู่ที่นั่นหมด ทองคำถึงจะได้เป็นกอบเป็นกำก็ตาม แต่ก็ยังรู้สึกว่บกพร่องอยู่มาก เพราะฉะนั้นจึงเปิดทางว่าให้เป็นทองประเภทน้ำไหลชิม ค่อยไหลชิมเข้าไป

เอาเป็นกอบเป็นกำก็เอามาแล้วใช้ไหม ที่นี้เอาประเภทน้ำไหลชิม เตียนน้ำไหลชิม นะ เพื่อชาติไทยของเราจะแน่นอนนามันคง ถ้ามีทองคำเป็นสมบัติสำคัญอยู่ในคลังหลวงของเราแล้วหัวใจของชาติอยู่นั้นหมด แน่นนามันคง เราคิดเห็นอย่างนี้ เราจึงได้

อุตสาหกรรมพาพี่น้องทั้งหลายตะเกียกตะกาย จะว่าרבגוןก็แล้วแต่จะพิจารณา
เถอะ รבגוןก็רבגוןเพื่อพี่น้องทั้งหลายเอง ไม่ได้เพื่อเรานะ ให้พาเข้าใจตามนี้ ทีนี้จะ
ให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz